

א שבת אכל הרבי הקדוש מליז'ענסק

שבת פרשת כי תבא תשפ"ג

ט"ז אלול תשס"א-תשפ"ג יארלײט הרבי האחרון מסטריקוב
הרה"ק רבי אברהם אביגדור נחום לנדא זלוק"ל זי"ע ועכי"א
* איך לעשות להתנהג וליכך בדרכי השם יתברך *

ספה'ק נועם אלימלך פר' ראה

הגיליון הוא תמצית ועריכה מהשעורים הנמסרים בקו שיעורי ליזענסק
0747-962-372

הערות והארות, תגובות ועובדות בעניני ליזענסק נשמח לקבל במייל nelizensk@gmail.com

אלול בתורת החסידות

הרבי כותב שאלול זה ר"ת איך לעשות להתנהג ולילך בדרכי השם יתברך. ומבאר שהאדם צריך להתבונן במעשיו שיהיו על פי תורה ושלא יגרמו לו לעזוב את לימוד התורה ולשפר את המידות עלפי מה שמלמדים אותנו ספרי המוסר, ומסיים בזה הלשון: כל זמן שאדם בעוה"ז צריך האדם שימור ולהתחזק תמיד בדביקות ושלימות בלי הפסק, ולדבק עצמו בדבק טוב כל הימים. אמן.

וצריך להבין מהו היחודיות של חודש אלול הרי הרבי כותב בכיה"ק בצעטיל קטן שלו, שאדם חיב ללמוד כל יום ספרי מוסר, ולתרגל ולהתאמן בעבודת המידות, ומסיים שם עד יומו האחרון. וכן מההקדמה של הספה"ק של הרבי דרך כל הפרשיות בכל החומשים ובכל הזמנים מעורר הרבי בתשובה ומזרז אותנו על לימוד המוסר, עבודת המידות, והתמדה בתורה. והרבי בספרו הק' נועם אלימלך מזהיר מאוד מאוד, מלעסוק במיסטיקה ובדמיון ובספרים שמרבים את הדמיון. ואם כן מה היחודיות של אלול שהרבי כל כך מדגיש את זה.

ונראה לבאר על פי שלמדנו בספה"ק זר זהב של הרבי ר' וולף זצוק"ל מסטריקוב שדודו זקינר מחבר ספר הק' לשון הזהב על הש"ס, היה הרב וראש הישיבה בליזענסק והיה בידידות עצומה עם הרבי שהיה גם מהצוות הרמי"ם בישיבתו הק'. במסכת ראש השנה.

הרבי מקאצק זצוק"ל שאל מדוע אנחנו לא אוכלים בשר ויין בתשעת הימים הראשונים של חודש מ. אב, הרי חז"ל אמרו שמעיקר הדין כל השנה אסור שמחה ובשר ויין מחמת האבילות החמורה של חורבן בית המקדש ושכינתא בגלותא. אלא חז"ל התירו מפני שאי אפשר להתקיים וזה גזירה שאי אפשר לעמוד בה ואם כן למה אסרו בתשעת הימים. {הרבי מקאצק היה חי והרגיש אבילות על חורבן הבית כל השנה כאילו זה היה היום, וגם היה אוהב ישראל אמיתי עד כדי כך שלא יכל לסבול את צערם ואבילותם אפי' בתשעת הימים} והשיב לו הרבי הזר זהב שחז"ל אמדו והעריכו שתשע ימים אפשר לסבול עינוי ולכן תשעת הימים הראשונים של חודש אב נשאר באיסור של אכילת בשר ויין. עכת"ד הק'.

בשולחן ערוך או"ח סימן תקס"ב. מי שצם בעשרת ימי תשובה לא צריך לקבל עליו את התענית במנחה שלפניו ולא צריך להשלים את הצום. והסיבה היא מפני שזה לא כמו כל הצומות אלא בשביל עינוי הנפש וכדי לעשות תשובה, ויש פוסקים שאומרים שהוא הדין כל ארבעים יום שלפני יום הכיפורים דהיינו חודש אלול, הצם בימים אלו שונה משאר דיני הצומות כיון שזה לעינוי נפש וכדי להתאמץ בתשובה.

ובאמת כל דיני אבילות, כולל אבילות על חורבן בית המקדש זה כדי לעורר את האדם בתשובה. שהרי כך דרשו חז"ל טוב ללכת אל בית אבל ולשמוע הספדים, כי והחי יתן אל לבו לשוב אל ה'. פירוש עינוי הגוף והנפש של אבילות, הוא עינוי הגוף והנפש להתנהג לעשות ולילך בדרכי השם ולעשות ולקיים את מצוות התשובה. וחז"ל העריכו אותנו שאדם לא יכול בעינוי ובתשובה כל הזמן ואפילו שמצוות התשובה היא תמידית נוהג בזכרים ובנקבות ובכל זמן. למדו ולימדו אותנו חז"ל הק' שכדי לקיים את המצוה כתיקונה צריך לקבוע למצוה זו זמן ולתחום אותה ואז יקל עלינו לקיים רצון השם הרוצה בתשובה.

ובזה מובן הרמב"ם שאומר, "אף על פי שמצוות השנה מחויבים בה כל השנה מכל מקום יש בה ענין מיוחד בעשרה ימים אלו" הרמב"ם לא היה לו מועדון לקוחות שהיה צריך להסתדר

איתם ולא היה לו קיוסקי יהדות בכל העולם ובתואנה של קירוב מקל מעול המצוות. ומצוות התשובה חובה עלינו כל הזמן כל יום ואנשי כנסת הגדולה תקנו על זה ברכה מיוחדת בתפילת האצילות-שמונה עשרה, והגמרא מסבירה לנו כי בלי תשובה אין סליחה אין גאולה ואין פרנסה ואין רפואה ולכן ברכת התשובה מוכרח להיות כל יום ומהברכות הראשונות.

ולפי מה שלמדנו מהרבי מקאצק והרבי הזר זהב מובן טוב מאוד. מצוות התשובה היא מצוה תמידית פירוש שאפילו שנדמה לאדם והוא יודע בבירור שהוא צדיק גמור ומושלם. חייב במצוות התשובה לפשפש במעשיו וחז"ל האריכו בכל המצוות שנכשלים בהם תמיד. ובפרט כשאדם יודע שעשה עבירה חייב הוא מיד במצוות התשובה. אלא שחלק ממצוות התשובה זה עינוי גוף ונפש, ורב בני האדם לא יכולים לענות נפשם כל השנה כותב הרמב"ם מכל מקום עשרה ימים אלו תחמו אותם חז"ל לימי עינוי ותשובה כמו ימי האבילות שתחמו אותם לתחילת חודש אב, ולא ח"ו שיש קולא בדבר אלא כך הוא תקנת חז"ל לחיוב מצוות התשובה.

ובאמת חובת מצוות התשובה כהלכתה היא מצווה תמידית. ואשרי המקיימה בכל יום ויום וזוכה לקיים את הרצון העליון רצון השם הרוצה בתשובה שזהו הפירוש רעוא דרעוין שעיקר רצון השם זה הרוצה בתשובה ויהי רצון שהרוצה בתשובה יקבל את תשובותינו ויקויים בנו הפסוק ויאמר ה' סלחתי.

ט"ז אלול יארציט של הרה"ק רבי אברהם לנדא זצוק"ל מסטריקוב

הרבי זצוק"ל היה דוגמא חיה של הנהגה חסידית שורשית ונכונה בדרכם של הבעש"ט והרבי הנועם אלימלך. הרבי היה בן למשפחה מפורסמת של גדולי ישראל בתורה ובעבודת השם, משפחה שעשרות דורת לפניו כולל בדורו כל משפחתו היו נשיאים ומנהיגים בכלל ישראל, הרבי עצמו בהיותו רק בן 11 שנים נבחן בישיבת חכמי לובלין ארבע מאות דף {בבא קמא, מציעא ובתרא} בעל פה! התלמיד הכי צעיר בישיבה הכי טובה והכי אהוב על ראשי הישיבה גדולי הדור. תלמיד מובהק ואהוב של מרן הרב מבריסק, ידידם של גדולי הדור שרי התורה מרן ראש הישיבה הגרא"מ שך ומרן הסטייפאלער זצוק"ל. היה בקי עצום בעומק הסוגיות בקדשים טהרות. ומעולם לא החזיק טיבותא לנפשיה, והיה רגיל על לשונו מאמר חז"ל הוי קבל וקים הוי שפל וכך יהיה לך קיום, וכן התנהג הלכה למעשה, ללא שום גינוני כבוד ונשיאות.

היה נקרא בפי כולם סטריקווער רבי המשיך את קהילת סטריקוב שהרי היה בן הגון של אביו האדמו"ר ובן מלך מלך. עם כל זאת היה מבזה את עצמו כשקראו לו רבי. והיה מתנהג כאחד האדם ממש דיבר עם כולם, אכל רגיל עם כולם, היה אומר את דעותיו על כל דבר, לכל אחד, ובכל ענין ללא שום גינונים. היה משתתף בשמחות כל מי שהוא היכיר זמן רב והיה חי את השמחה של הזולת ולא היה לו הבדל מאיזה חוג או מפלגה בעל השמחה.

היה דבוק במידה טובה שאפילו להסרים למשמעתו אף פעם לא הכריע באופן של קבלו דעתי או צורך לממש את רצונו, בכל שאלה אן ענין העומד על הפרק היה מאריך בדיבור ובעיצה כדי שהמתעניין יבין את הענין נכון. ואיך שהוא יחליט לעשות יהיה לו הברכה. ואם היה בענין מסוים הנהגה של מרן הרב מבריסק היה אומר את זה ומברך בשם הרב מבריסק. בהנהגתו האישית תמיד הכריע כהנהגת הרב מבריסק ומרן ראש הישיבה זצוק"ל. זיע"א

פיעור צספה"ק נועס אלימלך

הרבי הנועם אלימלך רבי של תורה ויראת שמים מעורר אותנו לכבוד שבת בחודש אלול לחזור בתשובה שלימה ומביא דברי התעוררות בעניני לימוד ועסק התורה שצריכים להיות יחד עם מחשבה ראויה ונכונה בשילוב עבודת המידות וכשזוכה האדם והגיע לדרגה של עוסק בסודות התורה צריך שמירה ביותר. ומלמד אותנו הרבי את הדרך הרצויה איך לנהוג כפי רצון השם, לשוב בתשובה שלימה ולזכות בנועם העליון.

הרבי בפרשת כי תבא שזה ממש בסוף ספרו הק' מביא לנו כעין סיכום על הרבה מדברי התורה שנכתב בדרכי נועם איך לעשות ולהתנהג ולילך בחיי היום יום בדרכי השם. ומלמד אותנו הרבי בפרשת בשלח שאור קדושת השבת אדם יכול להרגיש רק על ידי זה שמיום ראשון תחילת השבוע כל מה שעושה במלאכתו עושה את זה על פי תורה, ומדקדק בכל ששת ימי המעשה שיהיה כהלכה על הצד הטוב ביותר בדקדוק כל מצוות של בין אדם לחברו וכופה את יצרו וכו'. כמו שמלמד אותנו הרבי בכל פרשה ופרשה, עד כדי כך שבפרשיות קודמות מלמד אותנו הרבי שהקב"ה מתאוה לתפילתן של ישראל ובפרט בעת צרה וגם אז שאדם לא יתפלל על רק על הכלל והוא ממילא בתוכם. ובפרשה זו הרבי מבאר שהרי ודאי קיימנו מה שלימד אותנו כנ"ל ומוסיף ללמד אותנו לתרגל ולהתאמן עוד שלב בעבודה זו, ובפרט בחודש אלול זמן של עליית מדרגה והתקדמות בכמה צעדים בעבודת השם. וזה לשונו:

והיה כי תבא כו'. נראה לפרש דהנה יש שני מדריגות צדיקים, יש צדיק עובד ה' מיראה כל ימות החול, ובהגיע שבת קודש ניתוסף עליו קדושה יתירה שעובד מאהבה, כי בחינת שבת היא אהבה, ובוא יבוא הצדיק במדריגת אהבה, ויש צדיק שגם בימי החול עובד ה' באהבה, וזה הצדיק נקרא בשם "שבת" כדאיתא בזוהר הקדוש תלמיד חכם נקרא שבת, והיינו כי שבת היא בחינת אהבה, והצדיק הזה ג"כ תמיד בבחינה הזאת לכן ג"כ נקרא שבת.

וזהו שאמרו חז"ל כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים, ר"ל הצדיק שהוא תמיד בבחינת אהבה והוי כמענג עם השבת שמתענגין זה עם זה, כי הוא תמיד בבחינת אהבה כמו השבת, נותנין לו נחלה, ר"ל נחל ה', הוא הנחל העליון אשר משם מושך הצדיק השפע לישראל.

וזהו דמצינו באליהו הנביא ז"ל "וישב בנחל כרית והעורבים מביאים לו לחם", ולכאורה למה בחר ה' בעורבים שהם אכזרים על בניהם שהם יביאו לו לחם? וע"פ דברינו הנ"ל כך פירושו, "וישב בנחל" שהיה ממשיך השפעות מנחל העליון, ודרכי העורבים הם הקליפות לטרופ טרף ההשפעות, אלא העובד ה' מאהבה גם הם ישלימו ויסכימו עמו לבלתי יגעו בהשפעה, וזהו רמז ש"העורבים הביאו לו לחם" ר"ל שגם הקליפות הסכימו עמו. וזהו "כל המענג כו' נותנים לו נחלה", כנ"ל להמשיך השפעות מנחל ה', "בלי מצרים" ר"ל בלי שום קטרוג ומונע.

וזהו "כי תבא" לשון יחיד, דהיינו כשיהיו כל ישראל באחדות, "אשר ה' אלקיך" ר"ל שבכללות ישראל יש שני הבחינות הנ"ל אהבה ויראה, ה' הוא אהבה, ואלקים הוא דין הוא יראה, אז כשתהיו כולם באחדות "נותן לך נחלה וירשתה", ר"ל אז יהיה הנחל ה' בידך להמשיך השפעות קדושה וברכה לכל ישראל.

הרבי בפרשת כי תבא שזה ממש בסוף ספרו הק' מביא לנו כעין סיכום על הרבה מדברי התורה שנכתב בדרכי נועם איך לעשות ולהתנהג ולילך בחיי היום יום בדרכי השם. ומלמד אותנו הרבי ומסכם את כל מה שלמדנו בספרו הק'. יסוד היהדות ועיקר החסידות היא התמדה ועומק הבנה בתלמוד. עבודת המידות. וטהרת המחשבה היא רק על ידי לימוד התלמוד בהבנה ובצניעות. ומוסיף שאדם צריך להתאמן ולתרגל כפי כחו. וזה לשונו הק':

כי תכלה לעשר כו'. נראה לפרש דאיתא בגמרא "לעולם ישליש אדם שנותיו שליש במקרא כו", יש לומר הפירוש כך, ד"מקרא" הוא לשון מקריות, דהיינו האדם בהתחלתו בעבודת הבורא ית' אינו אלא במקריות, שלפעמים יתגבר על יצרו ולפעמים יצרו מתגבר עליו ואינו דבר תמידיות, וצריך האדם להתגבר בהדרגה לטהר מחשבותיו עד שיזדככו, דעיקר הוא המחשבה,

וזהו שדרשו חז"ל "חמוקי ירכיך למה נמשלו דברי תורה לירך מה ירך בסתר אף דברי תורה בסתר", פירוש מה ירך בסתר רמז על עון קרי הבא לאדם מחמת מחשבות זרות ח"ו והמחשבה הוא בסתר, לזה צריך תשובת המשקל לתקן ע"י דברי תורה בסתר, דהיינו שיעסוק בתורה במחשבה טהורה ולשמה, וזה בלתי אפשר שיזדכך מחשבותיו בבת אחת כי אם בהדרגה בכל פעם יותר ויותר עד שמן השמים יסייעו לו. ולכן תחילת עבודת השי"ת. מקרא מלשון מקריות כנ"ל.

ואחר כך צריך לעלות במעלה יתירה דהיינו "שליש במשנה", ר"ל שצריך האדם לכוין בלימודו לעולמות עליונים לשם יחוד כידוע. וזהו לשון משנה דהיינו כפול, לשון (שמות טז, ה) "והיה משנה על אשר ילקוטו כו", וזהו "שנו חכמים בלשון המשנה" ר"ל ששנו בלשון כזה שהוא משנה כנ"ל, דהיינו שלמדו למטה וכוונתם למעלה ליחד. וזהו "כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עוה"ב" - מובן ממילא כנ"ל.

"שליש בתלמוד" שהוא מידה שאין גדולה הימנה כדאיתא בגמרא, דהיינו הדביקות ואהבה. וזהו רמז שדרשו חז"ל "בראשית, בשביל התורה שנקרא ראשית ובשביל ישראל ובשביל ביכורים שנקראים ראשית", {שליש היינו שלוש, שלש דברים לקיום התלמוד}

והכל שלשה הדברים. תורה, ישראל, ביכורים, אחד הם, דהנה ה"ביכורים" רמז על הכנעה ושפלות האדם, שצריך להחזיק עצמו במידת ענווה והכנעה אמיתית, כמאמר התנא "הגיע להר הבית אפילו אגריפס המלך נוטל הסל על כתיפו ונכנס", זה היה למען הכנעה, ולזה רמז התנא בלשונו "כיצד מצות ביכורים אדם יורד לתוך שדהו וראה תאנה שבכרה כורך עליה גמי", דהיינו האדם הרוצה לשבר תאוותיו כי לב האדם מתאוה לפרי ראשון וצריך לשבר תאוותיו בזה, "כורך עליה גמי" פירוש יזכור יום המיתה איך היא מונח בקבר ויצמיח עליו גמי ועשב. ואחר שיבוא האדם למידת הכנעה וענווה אז יראתו ואהבתו שלימה בעבודת

הבורא ית', וזה הוא לשון ביכורים כפשוטו לשון בישול וגמר הפרי. וזהו "שליש בתלמוד שאין לך מידה גדולה הימנה".

וזהו דאיתא בגמרא "הקונה שתי אילנות מביא ואינו קורא כו", רמז על ב' המדריגות הנ"ל, דהיינו האדם אשר עדיין אינו בא והגיע לכל המדריגות הנ"ל כי אם לשנים מהם, והיינו רמז "שני אילנות", ד"אילן" רמז לעולמות עליונים, "והקונה שתי אילנות אין לו קרקע" ר"ל שעדיין אין לו יסוד גמור, "מביא" פירוש באמת הוא מביא אותו הדבר לפני השי"ת, "ואינו קורא" ר"ל שאינו במדריגה זו עדיין שיהיה קורא ונענה מיד מהשי"ת ע"י מעשיו כדרך הצדיק הגוזר אומר ויקם. אבל "הקונה שלשה אילנות", ר"ל שקנה לעצמו כל השלש המדריגות הנ"ל, וזה "קנה קרקע" דהיינו שיש לו יסוד גמור, "מביא וקורא" ע"ד הנ"ל ותגזר אומר ויקם.

וזה כי "תכלה לעשר כו" בשנה השלישית", ר"ל אם תזכה לכלות לגמור "את כל תבואתך", ר"ל מה שאתה מביא לפני השי"ת בעולמות העליונים המכונים בשם "עשר", והוא "בשנה השלישית" שבאת לכל השלש המדריגות הנ"ל, "ונתת ללוי" ר"ל תתן ותתלה הכל שבא לך כל המדריגות הנ"ל ע"י התחברות והתלוות עם צדיקים, "לגר כו" שהיא מידת ענווה באמת וק"ל.

הנהגות שהרבי הנועם אלימלך מלמד להתנהג בחודש אלול ובכל השנה

* וישמור עצמו מלשנוא שום אדם מישראל, כי אם הרשעים שנודעים לו בבירור שאי אפשר לדונם לכף זכות, וכל שאפשר לדונם לזכות מחויב לאהוב כנפשו בכל מאודו בגופו וכנפשו לקיים ואהבת לרעך כמוך:

* לא יטיל אימה יתירה בתוך ביתו, ולא יקפיד שום הקפדה בתוך ביתו, ואם יהיה לו שום הקפדה על שום אדם או על דבר אחד, יזכור מיד חטאת נעוריו ויאמר בלבו אין זה כי אם עוונותי הביאוני לידי הקפדה זו. וכן בכל דבר יזכור חטאותיו ועל ידי זה יוכנע ויושבר כח היצר הרע

* ויתפלל להשם יתברך שיעזרהו לעשות תשובה שלימה, ושלא ימות בלא תשובה, ויכלול את עצמו בתוך שאר בעלי תשובה שיעזרו שיעשה תשובה שלימה, ויתפלל על מחילת עוונותיו בכלל מחילת עוונות ב"י:

* ויהיו דבריו בנחת עם בני אדם, ואם משבחין אותו ילך בזריזות ויצטער את עצמו ויאמר מה זה משבחין אותי ואין בי, אילו היו מכירין בשפלותי ושטותי ומעללי ומעשי הרעים, ואיך אשא עיני לפני הבורא יתברך שמו שהוא יודע ורואה מעשי בכל עת ורגע אף על פי כן הוא מרחם עלי בכל דברי:

* ידמה בעיניו כאילו אדם עומד לנגדו תמיד ולא ירף ממנו השגחתו במעשיו תמיד, ואילו היה רואה בו דבר מכוער היה מתבייש ונמאס בעיניו והיה מטמין את עצמו באמתחת עכבר מגודל הבושה, על אחת כמה וכמה יתברך שמו עומד עליו ורואה במעשיו בכל עת ורגע, בלתי אפשר להטמין עצמו ממנו כמו שנאמר אם יסתר כמו שכתוב באורח חיים:

* אם יגנה אותו שום אדם, ישמח מאד שהקרה ה' לפניו איש כזה שמתגנה במעשיו המכוערים, וכל אדם יהיה בעיניו טוב ממנו:

שבת פרשת כי תבא תשפ"ג

ט"ז אלול תשס"א-תשפ"ג יארצייט הרבי מסטריקוב זצוק"ל

ידידים בלב ונפש הרבי מטריקוב עם שר התורה בדורו מרן ראש הישיבה
זצוק"ל זיע"א

השם השני ל
גורם זרע פתחה אגמט ספרא כי השמיא ויבכו נ
אפכנסו אלהי טיה אפיו, קן ודונו מלא נאם מתאן פלו
מן יצבו האאן המארס בא אחר צו ראש שער
הסבין שלטא חתן האאן שי פגרה אמן וא תיאוצר שק
שלטא ראש ושער פאני
זוהי פארא שער מטה ועל אהארם ראש פורה
באמצעות אהרות כל הופוזים הפארא מורה
בת שונבא פיל וואסבא כהן
אחריהם מן אהרם כפ"ב אהרם ריקא

